

НАСТАВНО-УМЕТНИЧКОМ ВЕЋУ
ФАКУЛТЕТА ЛИКОВНИХ УМЕТНОСТИ У БЕОГРАДУ
Париска 16
11000 Београд

СЕНАТУ УНИВЕРЗИТЕТА УМЕТНОСТИ У БЕОГРАДУ
Косанчићев венац 29
11000 Београд

**ИЗВЕШТАЈ КОМИСИЈЕ ЗА ОЦЕНУ И ОДБРАНУ ДОКТОРСКОГ УМЕТНИЧКОГ
ПРОЈЕКТА: „РЕД И РАД У МЕТАЛУ – изложба скулптура и рељефа“**

КАНДИДАТ: ЈОВАН ДОСТАНИЋ

Наставно-уметничко веће Факултета ликовних уметности на седници одржаној 8.10.2020. године донело је одлуку о формирању Комисије за оцену и одбрану докторског уметничког пројекта кандидата Јована Достанића, под називом **„РЕД И РАД У МЕТАЛУ – изложба скулптура и рељефа“** у саставу:

1. мр Душан Петровић, редовни професор ФЛУ, Београд
2. др ум. Владимир Вељашевић, редовни професор ФЛУ, Београд
3. др ум. Горан Јовић, доцент ФЛУ, Београд
4. др ум. Магдалена Павловић, доцент АЛУ, Нови Сад
5. др ум. Здравко Јоксимовић, редовни професор ФЛУ, Београд (ментор)

Комисија Наставно-уметничком већу Факултета ликовних уметности подноси следећи извештај:

Биографија кандидата:

Јован Достанић (1992. Београд) је на Факултету ликовних уметности у Београду 2014. завршио основне студије, а 2016. мастер студије Вајарства. Приредио је шест самосталних изложби и учествовао је на више десетина групних изложби у земљи и иностранству. Добитник је неколико награда Факултета ликовних уметности за успехе током студија, а школске 2016/2017. био је ангажован за рад на Факултету као студент демонстратор на предмету Вајарске технологије и Скулптура у металу. Активно сарађује и асистира у неколико вајарских атељеа као и на бројним приватним и јавним скулпторским пројектима у земљи и иностранству.

Самосталне изложбе:

2021. изложба скулптура и рељефа *Ред и рад у металу* у Галерији '73 у Београду, Србија

2021. изложба скулптура и рељефа *Ред и рад у металу* у Галерији Факултета ликовних уметности у Београду, Србија

2018. изложба скулптура *Геометријске стратегије* у галерији Коларчеве задужбине, у Београду, Србија

2018. Kulturamt - Отворени студио у оквиру уметничке манифестације Kunstpunkte 2018, Дизелдорф, Немачка

од 2018. - виртуелна изложба скулптура на сајту Продајне галерије Београд

2017. - изложба скулптура *Геометрија металургија* у Галерији Факултета ликовних уметности у Београду, Србија

Изложбе (избор):

2018 - *Млади*, дванаеста изложба Ниш арт фондације, фабрика Филип Морис, Ниш, и Кућа Легата, Београд

2017 - *Аквизиције у 2016*, Галерија Музеја Центер, Београд

2017 - *30. Чукарнички салон*, Галерија '73, Београд

2012 – 2019 - Уметничка колонија *Гест*, Сечањ, Србија

Награде:

2016. - Велика награда Факултета ликовних уметности *Риста и Бета Вукановић* за специјална уметничка остварења

2015. - Награда Факултета ликовних уметности *СО Савски венац* за скулптуру у дрвету

Предмет овог докторског уметничког пројекта јесте истраживање скулпторског израза у металу као једном од традиционалних скулпторских материјала, и то у времену од половине двадесетог века до данас. Изражајне могућности скулптуре у металу сагледавају се кроз лични уметнички ангажман кандидата у светлу теоријских, историјских и концептуалних аспеката.

Циљ овог пројекта је да понуди један могући поглед на употребу метала у скулптури крајем XX и почетком XXI века. Разрада пројекта обухвата приказ теорија и концепција које су применљиве на досадашњи опус кандидата, односно описују поједине принципе израза са којима се кандидат поистовећује или се у њима делимично проналази. Опсервације којима се докторанд бави у свом докторском пројекту односе се пре свега на теорије минимализма у уметности и на појаву руског конструктивизма као популаризације скулптуре у металу. Кроз обраду опуса референтних уметника, кандидат представља сопствене склоности у скулптури. Усмеравајући своје интересовање на проблеме које у туђим радовима препознаје као проблеме којима се и сам бави идентификује се са другим сродним ауторима и као самосталан стваралац наставља да истражује проблематику апстрактне скулптуре у металу. Ово истраживање треба да пружи увид у могуће начине обраде метала као материјала у могућа значења његове употребе и у обогаћивању формалистичког потенцијала у овом медију.

Основне хипотезе од којих се полази су разраде кључних појмова, за ово истраживање, а то су апстракција и беспредметност, минимализам, редукција и геометризација. Сви ови правци у уметности двадесетог века допринели су да се разуме сопствено стваралаштво докторанда и да се кроз сопствену праксу потврде као „лично искуство“. Почетни део писаног дела пројекта представља дефинисање поменутих појмова, да би се у другом, обимнијем делу, кроз праксе појединих уметника, на конкретним примерима, ови појмови ближе објаснили. Други део организован је хронолошки, па се разрада поменутих појмова одвија по историјској линији указујући на постепено еволуирање уметничке праксе.

Кандидат је користио неколико **метода истраживања** током рада. Формирање основног тока подразумевао је логичке методе анализе основних појмова (минимализам, апстракција, редукција), компарације (различите уметничке праксе), методе апстракције (генерализација и закључци) и конкретизације (референтни примери). Теоријско-епистемолошка димензија разраде пројекта почела је

прикупљањем података кроз проучавање одговарајуће литературе која је омогућила одређивање друштвено-историјског и теоријско-уметничког контекста истраживања. Осим кроз литературу, опсервацијом и анализом појединости које се тичу вајарске уметничке сцене (посете домаћим и изложбама у иностранству, студијски боравак у Дизелдорфу) стечен је увид у савремене актуелности на уметничкој сцени.

Опис докторског уметничког пројекта

Докторски уметнички пројекат „РЕД И РАД У МЕТАЛУ - изложба скулптура и рељефа“ истражује питање скулпторског израза у времену од половине двадесетог века до данас, кроз лични практични уметнички ангажман као и кроз теоријске, историјске и концептуалне аспекте.

У теоријско-концептуалном погледу, овај уметнички рад полази од принципа установљених у модерној уметности, и то у делима из периода руског конструктивизма, у примерима апстрактног експресионизма, минимализма, геометријске апстракције као и процес-арта (process art, енгл.). У тренутку када је уметност напустила миметичко приказивање природе, композиција је постала једно од основних естетских својстава дела. Ликовни феномени везани за поменуте покрете и стилове биће разрађени кроз референтне уметничке праксе.

Предмет овог докторског уметничког пројекта јесу проблеми и процеси редуковања и обликовања форме. Принципи редукције елемената до апстрактне форме имају за циљ постизање баланса између сопствене појаве и онога што је изван ње, како рељефа, тако и скулптуре у простору. Обликовање материјала требало би да буде доследно спроведено у функционалности и значењу саме идеје, те форма више не би представљала градивну, индустријску дефинисан облик, већ би била јасна, реална присутност чисте геометризоване форме, сагледана кроз уметност. Ка наведеним циљевима водиле су две изложбе приређене у 2021. години, које су приказале резултате докторског уметничког пројекта. Прва је била одржана у Галерији Факултета ликовних уметности у Кнез Михаиловој током јула, а друга у Галерији '73 током августа 2021.

Оцена остварених резултата

Докторски уметнички пројекат Јована Достанића је рад базиран на уметничком и теоријском истраживању. Резултат уметничког, практичног деловања представљен је на два изложбама и показује спремност кандидата да константно унапређује своју досадашњу стваралачку праксу. Истовремено, кандидат промишљајући о поетикама других аутора, односно анализирајући њихове уметничке праксе позиционира сопствена интересовања креирајући тако један особен, аутентични израз. Оваквом, свеобухватном компаративном анализом основних ликовних скулпторских проблема докторанд је успешно дефинисао идентитет сопственог рада. На овај начин, кандидат даје омаж појединим уметницима настављајући и сам, кроз сопствену праксу да унапређује скулпторски језик повезујући традиционална искуства и савремену скулпторску праксу..

Преглед остварених резултата рада докторанда у одговарајућој области

У току докторских студија докторанд Јован Достанић је имао 5 самосталних изложби и низ колективних у оквиру којих је показао висок ниво свести о могућностима редуковања облика. Показавши меру и сензибилитет у препознавању и реализацији скулпторских вредности докторанд Јован Достанић успева да контролише процес настајања уметничке замисли, и у различитим формалним решењима, пронађе стилски јединствен и избалансиран облик.

Оцена о испуњености обима и квалитета у односу на пријављену тему

Радам на докторском уметничком пројекту кандидат Јован Достанић је са успехом реализовао и теоријски објединио обиман истарживачки поступак. Амбициозно замишљен уметнички пројекат потврђује способност кандидата да професионално реализује и презентује своје уметнике радове. Писани део рада који прати овај пројекат сведочи о познавању материје и референтне литературе, као и о спремности да се кроз отворену аргументацију упусти у теоријске опсервације о скулптури у металу током XX и почетком XXI века. По свим параметрима, својим обимом и квалитетом, овај докторски уметнички пројекат пружа целовит и комплексан одговор на пријављену тему.

Оцена научног доприноса и критички осврт

Значај овог докторског уметничког пројекта огледа се, пре свега, у његовој идејној аутентичности. Слободном интерпретацијом, кандидат Јован Достанић нуди своје виђење феномена комплексног скулпторског стваралачког процеса. Овај докторски уметнички пројекат представља јединствено остварење у покушају да се сопствена пракса упореди и надовеже на референтне правце из уметности сродне интересовањима докторанда Јована Достанића и да се упоредном анализом редефинише лични семантички дискурс. Оваквом анализом обухваћени су многи значајни аутори који се баве скулптуром у метали. Овај уметнички пројекат на тај начин пружа својеврсан пресек најзначајнијих скулптора у свету скулптуре у металу. Комисија за оцену и одбрану докторског уметничког пројекта и писаног рада **„Ред и рад у металу – Изложба скулптура и рељефа„**, закључује да је кандидат Јован Достанић са успехом реализовао изложбу скулптура и рељефа као и писани део рада који прати овај пројекат

Закључак комисије

На основу оцене докторског уметничког пројекта „РЕД И РАД У МЕТАЛУ – изложба скулптура и рељефа“ кандидата Јована Достанића, Комисија предлаже Наставно - уметничком већу Факултета ликовних уметности у Београду да прихвати Извештај Комисије за оцену и одбрану докторског уметничког пројекта, како би се затим доставио Сенату Универзитета уметности и тако донела одлука о усвајању и одређивању датума за јавну одбрану пројекта.

ОЦЕНА ИЗВЕШТАЈА О ПРОВЕРИ ОРИГИНАЛНОСТИ ДОКТОРСКОГ УМЕТНИЧКОГ ПРОЈЕКТА

Докторски уметнички пројекат кандидата Јована Достанића, број индекса 4819/16, послат је 27. 04. 2022. године на софтверску проверу оригиналности. Извештај који садржи резултате провере оригиналности ментор је добио 28. 04. 2022. године.

На основу Правилника о поступку провере оригиналности докторских уметничких пројеката и докторских дисертација које се бране на Универзитету уметности у Београду и налаза у извештају из програма iThenticate којим је извршена провера оригиналности докторске дисертације **„Ред и рад у металу – изложба скулптура и рељефа”**, аутора **Јована Достанића**, констатујем да утврђено подударање текста износи 4 %. Овај степен подударности последица је мањкавости софтвера (неадекватно искључивање библиографских података о коришћеној литератури), као и општих термина и података, што је у складу са чланом 9. Правилника.

На основу свега изнетог, а у складу са чланом 8. став 2. Правилника о поступку провере оригиналности докторских уметничких пројеката и докторских дисертација које се бране на Универзитету уметности у Београду, изјављујем да извештај указује на оригиналност докторског уметничког пројекта, те се прописани поступак припреме за њену одбрану може наставити.

У Београду 2022. године

Ментор

др ум. Здравко јоксимовић
редовни професор
Факултет ликовних уметности
Универзитета уметности у Београду